

KINDERARMOEDE

Terwijl het armoederisico voor gepensioneerden in Vlaanderen daalt, is dit voor de kinderen de laatste jaren gestegen. En dat in een welvarende regio als de onze. Wat te doen? Investeren in de jongste levensjaren brengt op: kinderen hebben beter ontwikkelde hersenen, staan sterker in hun schoenen, studeren beter en maken meer kans op een job. Het sociaal en economisch rendement is hoog.

GELIJK AAN DE START

ECONOMIE Kinderarmoede kan je ook door een economische bril bekijken. Een maatschappij die toelaat dat een deel van haar kinderen in armoede opgroeit, verliest inkomsten. Arme kinderen worden vaak arme volwassenen. Dit voorkomen op jonge leeftijd kost minder dan op latere leeftijd ingrijpen.

TEKST NICO KROLS | FOTO JAN LOCUS

In Vlaanderen wordt 9,7% van de kinderen in een kansarm gezin geboren. Dat percentage stijgt. Tegen 2020 moet het echter drastisch omlaag. Dat is alleszins het voornemen van de Vlaamse overheid. Armoede tijdens de kinderjaren vergroot de kans op een vertraagde fysieke en mentale ontwikkeling. Daardoor loopt het kind ook een groter risico om als volwassene in de armoede te verzeilen. Preventie heeft zo zijn nut. Onderzoek toont aan dat investeren in een gezonde leef- en leeromgeving vanaf de geboorte, niet alleen ethisch, maar ook economisch verantwoord is. Het rendeert meer dan achteraf ingrijpen. “Voor mij zijn het maatschappelijke en

van vandaag uit de armoede helpt of hen meer kansen biedt in de opleidings- en arbeidsloopbaan, dan haal je hun ouders nog niet uit de armoede. Je zorgt er wel voor dat de volgende generatie het beter heeft. De klassieke armoedebestrijding op andere domeinen moet dus blijven bestaan, om op korte termijn armoede te bestrijden. De herverdeling van de welvaart is efficiënt en werkt onmiddellijk. Kinderarmoede bestrijden op de lange termijn is een van de meest zinvolle investeringen die een maatschappij kan doen. Dat wijzen kosten-batenanalyses duidelijk uit. De Amerikaanse onderzoeker Heckman heeft aangetoond dat interventie snellere en betere resultaten boekt als ze op jonge leeftijd gebeurt. Het bedrag dat je dan investeert, heeft een hoger rendement dan wanneer je het zou inzetten op latere leeftijd. Met elke euro die je vandaag investeert, verklein je de kans dat een kind op volwassen leeftijd in de werkloosheid belandt. Zo bespaar je fors op werkloosheidsuitkeringen. Wanneer je die economische kosten-batenanalyse maakt voor een aantal bestaande armoedebestrijdingsprogramma's kom je uit op een jaarlijks rendement van 5 à 6%. Met andere woorden, elke euro die je investeert in een preventieve aanpak van kinderarmoede heeft een hoge maatschappelijke opbrengst.”

“ELKE EURO DIE JE IN PREVENTIE VAN ARMOEDE STEEKT, HEEFT EEN JAARLIJKS RENDEMENT VAN 5 TOT 6%.”

het economische aspect van armoedebestrijding perfect complementair”, vindt Steven Groenez, onderzoeksleider aan het Onderzoeksinstituut voor arbeid en samenleving (Hiva). “Natuurlijk is armoedebestrijding een strijd voor meer rechtvaardigheid, maar je kan het ook economisch opvatten. De armoedepreventie brengt de maatschappij geld op.”

KOSTEN-BATENANALYSE

Door kinderarmoede vandaag aan te pakken, los je de armoede vandaag niet op, stelt Groenez. “Je kan wel de intergenerationele cirkel van de armoede doorbreken”, zegt hij. “Dat is heel wat. Als je de kinderen

VOORSCHOOLE PROGRAMMA'S

“Ik zie veel heil in het ontwikkelen van integrale, voorschoolse trajecten van gezinsbegeleiding in lokale samenwerkingsverbanden”, zegt Groenez. Jonge kinderen die goed ondersteund worden, kennen vlottere schoolloopbanen en hebben als volwassene minder kans op werkloosheid. Bovendien blijkt dat kinderen met een solide opvoedingsbasis zich niet alleen beter cognitief ontwikkelen, maar ook socio-emotioneel sterker in hun schoenen staan. Dat laatste is, zoals onder meer de studie van Heckman aantoonde, van even groot belang om als volwassene succesvol door het leven te gaan.

Steven Groenez, Hiva: “Armoede kunnen we het best al aanpakken voor de leeftijd van drie jaar.”

► www.heckmanequation.org
 ► [f weliswaar](#)

GEEN PLAATS VOOR ARMOEDE

ARMOEDEBESTRIJDING Ingrid Lieten is Vlaams minister van Armoedebestrijding. Zij heeft een actieplan klaar voor de aanpak van kinderarmoede. Daarmee wil ze zo snel mogelijk het probleem op lange termijn aanpakken. Onder het motto: grijp meteen in. Ouders met een verhoogd armoederisico moeten intensief begeleid worden vanaf de geboorte van hun kind. TEKST NICO KROLS | FOTO JAN LOCUS

Wat zijn de belangrijkste pijlers van uw actieplan kinderarmoede?

Ingrid Lieten: "In het actieplan wordt kinderarmoede gezien als een probleem dat toeslaat in verschillende levensdomeinen. Kinderarmoede wordt sterk in verband gebracht met de gezinssituatie waarin kinderen opgroeien. De maatregelen die in het actieplan opgenomen zijn, hebben betrekking op gezinsondersteuning, kleuterparticipatie, degelijke huisvesting en loopbaanbegeleiding voor gezinnen met kinderen. Ik wil op die manier ijveren voor een beter welzijn, een beter gezinsleven, goed onderwijs, een goeie job, een gezond huis, meer participatie en vrije tijd voor gezinnen in armoede."

Welke moeilijkheden voorziet u?

"Vooral de huidige financiële situatie zorgt voor uitdagingen. Net in tijden waarin investeringen noodzakelijk zijn, moeten we als overheid besparen. Dat is natuurlijk nefast. De strijd tegen kinderarmoede zou absoluut buiten de besparingsmaatregelen moeten vallen. Onze kinderen zijn onze toekomst. Investeren in kinderen heeft dus een hoog economisch rendement. Voorkomen is niet alleen beter dan genezen, het is ook goedkoper. Deze maatregelen zijn niet alleen voor het kind of het gezin van belang, ook de maatschappij is ermee gediend. We letten erg op het belang van de voorschoolse periode. Daar willen we in ons kinderarmoedebeleid extra aandacht aan besteden."

Ziet u de bestrijding van kinderarmoede als een hefboom voor het bestrijden van armoede in het algemeen?

"Zeker. Hierbij zou ik professor Peter Adriaenssens willen citeren, die stelt dat niet handelen tegen armoede een vorm van institutionele kindermishandeling is. Kinderarmoede aanpakken is essentieel. Kinderarmoede is geen op zichzelf staand fenomeen. Het is volledig verbonden met de gezinssituatie. We moeten armoede aanpakken als een wereldwijde

problematiek. Maar met de focus op kinderarmoede kunnen we de vicieuze cirkel van generatiearmoede doorbreken. Dat doen we door te investeren in kinderen en hen de kansen te geven om een toekomst op te bouwen. Hiermee moet zo vroeg mogelijk worden begonnen. Dat betekent concreet dat we al van voor de geboorte investeren in preventieve gezinsondersteuning met prenatale zorg. Nadien blijven we aandacht hebben voor kleuterparticipatie, de strijd tegen schoolachterstand in het lager en secundair onderwijs, en de aanpak van uitstroom van jongeren die geen diploma hebben. Zo kunnen we de kinderen

"DE STRIJD TEGEN KINDERARMOEDE MOET BUITEN DE BESPARINGEN VALLEN."

de nodige vaardigheden geven om hun kansen op de arbeidsmarkt te grijpen. Hersenonderzoek heeft trouwens aangetoond dat kwaliteitsvolle kinderopvang en kleuterschool, of ook wel Early Childhood Education and Care (ECEC), een positief effect hebben op zowel de verstandelijke, sociale als emotionele ontwikkeling van kinderen. Belangrijke delen van de hersenen worden immers vóór de schoolleeftijd gevormd. Een gebrek aan stimulering in die gevoelige periode is achteraf moeilijker ongedaan te maken."

► [f weliswaar](#)

De contactmoeders van Instapje horen van kleuterleidsters dat hun kindjes vaak meer kunnen dan sommige kindjes die het programma niet gevolgd hebben.

GENKSE PEUTERS EN HUN OUDERS WORDEN VOORBEREID OP DE KLEUTERSCHOOL

PEUTER WORDT KLEUTER

OPVOEDINGSONDERSTEUNING Al vijf jaar lang begeleiden contactmoeders van Instapje Genkse peuters aan huis om hen voor te bereiden op de kleuterschool. Het project wil de band tussen ouder en kind verbeteren. Speelse activiteiten staan centraal. Het kind leert door te doen en door te spelen.

TEKST LIESBETH VAN BRAECKEL | FOTO'S BOB VAN MOL

Hoe is Instapje ontstaan?

David Celis, coördinator: "De methodiek is ontwikkeld door het Nederlands Jeugdinstituut uit Nijmegen. In Vlaanderen zijn de Stad Genk en de Opvoedingswinkel er verder mee aan de slag gegaan."

Arzu, contactmoeder: "Instapje is een ontwikkelingsstimulerend programma voor kinderen van 1 tot 2,5 jaar. Het verlaagt de drempel van de kleuterschool, zowel voor het kind als voor de mama. We willen met activiteiten de relatie tussen moeder en kind verbeteren. Elke week gaan we een uur op bezoek bij de

INSTAPJE BIEDT PEUTERS EEN PRIMA BASIS OM IN DE KLEUTERSCHOOL TE STARTEN.

gezinnen. Het is de bedoeling dat we een modelmama zijn, en dat de echte moeder van het kind in de loop van de week herhaalt wat we gedaan hebben. Het kan gaan om spelen met een puzzel, blokjes stapelen of voorlezen."

"Voor kindjes van twee jaar komt de school stilaan dichterbij en voor hen organiseren we Instapklasjes. Daar leren we hen knutselen, tekenen, schilderen. Op dat moment leren de mama's afscheid nemen van hun kind. Tijdens het klasje blijven de kindjes in een andere kamer dan de mama's. Intussen leren de mama's bijvoorbeeld hoe ze hun peuter zindelijk kunnen maken of hoe ze een gezonde lunchbox kunnen samenstellen. Het afscheid nemen lukt meestal vrij vlot, omdat zowel de kinderen als de mama's ons al kennen. We bezoeken hen al een jaar thuis."

Rakibe, contactmoeder: "We vertellen de mama's dat het duurste speelgoed niet altijd het beste is. Kinderen kunnen met eenvoudig speelgoed al heel wat leren en ook de Kringloopwinkel heeft veel te bieden. De ouders krijgen van ons eenvoudig, educatief verantwoord speelgoed, zoals een puzzel, een boekje of stapelbekers."

DE BAND MET DE OUDERS

Maar Instapje gaat over meer dan spelen. Versterkt het ook de band tussen moeder en kind?

Celis: "We gaan inderdaad niet zomaar op huisbezoek om te spelen. We volgen daarbij een geprotocolleerd programma. De mama's krijgen een map waarin de activiteiten van elk bezoek mooi uitgeschreven staan. Zo kunnen ze al vooruitkijken naar de volgende week. Aan het begin van elk bezoek wordt ook even teruggekeken op de afgelopen week."

"Maar kennisoverdracht is niet de kernopdracht. Die resultaten zijn mooi meegenomen, maar voor ons is de ouder-kindrelatie het belangrijkste. Als je je goed voelt bij je ouders, ga je sneller met hen praten over je gevoelens. Bovendien is het de perfecte voedingsbodem voor de ontwikkeling van persoonskenmerken, kennis en vaardigheden die het kind in het onderwijs van pas zullen komen."

Welke gezinnen behoren tot de doelgroep van Instapje?

Celis: "Wij kijken vooral naar de sociaaleconomische status. Sommige mensen hebben relatieproblemen, anderen hebben huisvestingsproblemen of zitten in een precare financiële situatie. Voor hen kan Instapje heel wat betekenen. We stimuleren niet alleen de ontwikkeling, maar verwijzen ook door naar andere diensten als dat nodig is. We proberen ook mama's aan te trekken die deze problemen al overwonnen hebben. Andere ouders kunnen leren uit hun ervaringen. Aanvankelijk moesten we Instapje nog bekendmaken in de wijken, maar door mond-tot-mondreclame hebben we ondertussen een wachtlijst moeten aanleggen."

Waarom merken jullie dat Instapje werkt?

Celis: "De KU Leuven heeft onderzoek gedaan naar de effectiviteit van het programma. Uit dat onderzoek bleek dat een Instapje-kind een sterkere band met de ouders heeft ontwikkeld. Op het cognitieve vlak was de vooruitgang minder groot, maar het onderzoek is maar uitgevoerd bij een kleine groep kinderen en op een korte termijn. Kinderen die het Instapje-programma gevolgd hebben, worden nu in de lagere school ook gevolgd door masterstudenten van de KU Leuven. Maar het heeft wel degelijk een effect, en daarom heeft de stad beslist het project verder te zetten."

MEER KENNEN EN KUNNEN

Wat gebeurt er nadat het kindje 2,5 jaar wordt en naar de kleuterschool gaat?

Celis: "In de loop van het Instapje-programma leren de moeders elkaar kennen en bouwen ze hun sociaal netwerk verder uit. Maar eens hun kindje naar school gaat, valt het groepsgebeuren weg. Daarom willen we starten met een programma in samenwerking met de Genkse scholen. We willen samenwerken met de kleuterleidsters. Wanneer de kleuterklas werkt rond het thema lente, zorgen wij voor activiteiten over dat thema die de mama met haar kindje thuis kan doen. Eén keer per maand komen ze dan op school samen met alle mama's die aan dit programma deelnemen

om de activiteiten voor te bereiden en in samenwerking met de kleuterleidster te bekijken wat hun kind al allemaal op school heeft geleerd. De Instapje-mama's kennen het stramien en zij trekken de mama's die nog geen ervaring hebben mee in het project. We hopen daar zo snel mogelijk mee te kunnen beginnen."

David Celis, coördinator Instapje: "Het verbeteren van de relatie tussen ouder en kind is voor ons het belangrijkste. Een kind dat zich goed voelt bij zijn ouders, zal sneller met hen over zijn gevoelens praten."

Krijgen jullie vanuit de kleuterscholen ook reactie op Instapje?

Arzu: "De kleuterleidsters merken dat de kindjes meer kennen en kunnen dan sommige kindjes die het Instapje-programma niet gevolgd hebben. Ze zijn vertrouwd met leesmomenten, wisselen zonder problemen van lokaal, zijn gewoon aan een andere omgeving dan thuis, ze hebben ook een basis Nederlands meegekregen. Kortom, een prima voorbereiding om aan de schoolcarrière te beginnen."

► www.instapje.be

► [f weliswaar](#)

NIET DE MOEILIJKE JEUGD, MAAR DE BABY'S VERDIENEN MEER AANDACHT

GENEZEN VAN KINDERARMOEDE

ONTWIKKELING Al vroeg in ons leven houdt opgroeien in armoede gevaren in voor onze hersenontwikkeling. Peter Adriaenssens spreekt van kinderverwaarlozing. “Iedereen die bij de opvoeding van kinderen betrokken is, inclusief het beleid, heeft alle middelen om te voorkomen dat kinderen achtergesteld zijn nog voor ze naar de peuterklas gaan.” TEKST NICO KROLS | FOTO BOB VAN MOL

Bijna 1 op de 10 Vlaamse kinderen groeit op in armoede. Voor de meesten van hen betekent dit dat ze ook minder kansen hebben op een normale opvoeding en om gezond te kunnen opgroeien. Want wat blijkt? Op de foto zie je dat de hersenen van arme kinderen kleiner zijn, dat de cellen minder netwerken leggen en dat zelfs de schedelomvang kleiner is. Dit heeft negatieve gevolgen voor de verdere ontwikkeling van het kind.

“Veel hangt af van de opvoeding”, zegt professor Peter Adriaenssens. “Kinderen in armoede vertonen vaak tekenen van verwaarlozing. Arme kinderen die opgevoed worden door ouders die de gevolgen van de armoede niet kunnen compenseren, hebben veel kans dat ook hun hersenen onderontwikkeld blijven. Tot de leeftijd van zes jaar kan er ingegrepen worden

en kan het proces min of meer gekeerd worden. Na die leeftijd is men aangewezen op andere vormen van remediëring en is de impact op de vorming van de hersenen minder groot.”

In veel van de gezinnen die in armoede leven, hebben ouders vaak zorgen die hen verhinderen voldoende aandacht aan hun kinderen te geven.

KINDERARMOEDE KOST GELD

“De beperking van de hersenontwikkeling van arme kinderen kost ons heel wat. Met de kennis waar-

© Photo © Bruce D Perry, MD, PhD, FC Hild Trauma Academy

Peter Adriaenssens, directeur Vertrouwenscentrum Vlaams-Brabant: “Kinderarmoede is een vorm van verwaarlozing.”

over we vandaag beschikken, gaat het debat over kinderarmoede ons allen aan. Niemand zal protesteren als we het intellectuele potentieel van ons land willen benutten. Wel, we weten nu wat ons te doen staat. Vermijd geweld en pak kinderarmoede aan. Armoede en geweld hebben op jonge kinderen dezelfde impact. Het onderdrukt de capaciteit van hun hersenen. Ze krijgen het hoe langer hoe moeilijker bij het sturen van hun gedrag en emoties. En ze hebben hoe langer hoe meer hulp en begeleiding nodig.”

De gelaten houding over generatiearmoede veronderstelt dat kinderen uit arme gezinnen door hun opvoeding ook zelf in armoede terechtkomen. Die opvatting is volgens Adriaenssens noch respectvol, noch rechtvaardig. Omdat de kinderen zelden in staat zijn om uit de armoede te geraken, zelfs als ze willen. “De vaardigheden om uit de armoede te ontsnappen, zijn al aan het begin van hun leven aangetast.”

▶ Lees het volledige artikel op weliswaar.be/111

▶ [f weliswaar](https://www.facebook.com/weliswaar)

BENGELS IN HET PARK

OPVOEDINGSONDERSTEUNING Kras Jeugdwerk werkt met kinderen en jongeren uit gezinnen die vaak krap behuist zijn en waar spelen niet altijd prioriteit nummer één is. Kras en Park Spoor Noord geven hen de ruimte om kind te zijn. TEKST LIESBETH VAN BRAECKEL | FOTO BOB VAN MOL

Hoelang is Kras al actief in Antwerpen?

Jan Verstraete, coördinator Kras Jeugdwerk: “Kras is meer dan tien jaar geleden ontstaan uit verschillende kleine wijkorganisaties die activiteiten voor kinderen organiseerden. Wij richten ons tot kinderen en jongeren van 6 tot 25 jaar. Ik sta als coördinator in voor de wijk Antwerpen-Noord.”

Is deze wijk veranderd sinds de komst van Park Spoor Noord?

“Het is altijd al een transitwijk geweest. Hier wonen veel nieuwkomers die pas in ons land aangekomen zijn en vaak niet lang in deze wijk blijven. De laatste jaren zien we echter ook Antwerpenaren die vanuit andere wijken van de stad naar de omgeving van het park verhuizen. Het is een prima beslissing van de stad geweest om van het spoorwegterrein een grote groene ruimte te maken in plaats van het vol te bouwen met appartementen en kantoren. Het park verbindt een drietal wijken, van het Sportpaleis tot aan het MAS, zowel fysiek als mentaal.”

BOTSEN ALS VORM VAN CONTACT

Trekt het park dan ook kinderen uit verschillende wijken aan?

“Het heeft de reputatie een hip park te zijn, waar volk uit de hele stad naartoe komt, uit alle lagen van de bevolking. Maar eigenlijk is het park min of meer in twee verdeeld door de brug die er middendoor loopt. De mensen die vanuit de rest van de stad komen, komen niet zo vaak aan de kant van het park waar de wijkkinderen voetballen. Soms botst het wel eens tussen verschillende groepen, maar beter zo dan dat er helemaal geen contact is.”

Wie behoort tot jullie doelgroep?

“Wij werken voornamelijk met kansarme jongeren. Ze lopen hier spontaan binnen na school, veel werving hoeven we niet te doen. Ons circusproject is heel populair. Kinderen kunnen hier ook komen sporten in onze turnzaal, leren koken, schilderen, tekenen of knutselen. We bereiken zo’n duizend kinderen per jaar, alle nationaliteiten door elkaar. Soms kennen ze nog geen Nederlands, en zie je ze op enkele maanden echt groeien.”

DE RUIMTE OM KIND TE ZIJN

Wat betekent Kras voor de kinderen in deze wijk?

“Wij zijn een rustpunt in het vaak hectische leven van kinderen die het thuis niet altijd makkelijk hebben. Bij ons kunnen ze onbezorgd kind zijn en krijgen ze kansen. Als we dat al kunnen bereiken, dan hebben we al veel bereikt.”

“PARK SPOOR NOORD HEEFT DE KINDEREN VAN DE WIJK ZUURSTOF GEGEVEN.”

Welke invloed heeft het park op het leven van de kinderen uit de wijk?

“Het heeft de wijk zuurstof gegeven. In het park hebben kinderen de ruimte om kind te zijn. Ze hebben die plek echt veroverd, onder andere tijdens de Spektakeldagen die we met andere jeugdorgani-

Jan Verstraete, coördinator Kras Jeugdwerk Antwerpen-Noord: “Bij ons kunnen kinderen die het thuis niet makkelijk hebben echt kind zijn. Als we dat kunnen bereiken, dan hebben we al veel bereikt.”

aties elke donderdag van de zomer organiseren in het park. Vroeger kwamen kinderen samen op pleintjes, maar dat veroorzaakte overlast. Het park biedt voldoende ruimte. Antwerpenaren klagen graag, maar over Park Spoor Noord heb ik nog geen slecht woord gehoord.”

► [f weliswaar](#)

FAMILIECENTRA, EEN ZWEEDSE WELZIJNSTROEF

CASE | De Zweedse familiecentra proberen de gevolgen van kinderarmoede op de gezondheid te reduceren of voor te zijn. De centra richten zich vooral op alle toekomstige en kersverse ouders. Die kunnen er terecht met vragen rond welzijn en gezondheid, maar evengoed om met hun kinderen te spelen of om met andere ouders een babbeltje te slaan.

Vibeke Bing, specialist in sociaal werk en publieke gezondheidszorg,

is een van de voortrekkers van de Zweedse familiecentra. Ze vertelt dat het initiatief van de familiecentra destijds niet kwam van de overheid, maar van gezondheids- en welzijnsprofessionals op het terrein. "Zij vonden het beter hun krachten te bundelen en hun dienstverlening op één locatie aan te bieden dan elk spreekuur te houden in een aparte praktijk." En zo geschiedde. (GG)

► Lees het volledige interview met Vibeke Bing op weliswaar.be/111

EEN KIND VERDIENT ALTIJD BETER

ONDERWIJS | Professor Michel Vandenbroeck (UGent) is ervan overtuigd dat goede voorschoolse opvoeding kansarme kinderen wapent tegen armoede. Maar tegelijk verontrust het hem dat de strijd tegen armoede verschoven is naar een loutere strijd tegen kinderarmoede. "Zonder herverdeling creëer je voor kinderen ongelijke kansen." Goede scholen en de herverdeling zwakken de armoede af. Michel Vandenbroeck is al 25 jaar actief op het terrein van de voorschoolse opvoeding. Optreden tegen armoede en achterstand is geen luxe, zegt Vandenbroeck, want "onze scholen reproduceren de ongelijkheid in hogere mate dan elders in Europa". Uit onderzoek blijkt dat voorschoolse educatie het verschil maakt.

"Bovendien blijkt dat verschil het sterkst te zijn voor kansarmen. Zij zijn er het meest bij gebaat, op voorwaarde dat die opvang van hoge kwaliteit is." De positieve effecten van de voorschoolse opvang zijn zelfs nog zichtbaar als de kinderen zestien worden. (EB)

► Lees het volledige artikel op weliswaar.be/111

© Jan Loccis

ELK KIND TELT

HANDBOEK | Volgens de indicator van Kind en Gezin wordt 9,7% van de kinderen in Vlaanderen geboren in een kansarm gezin. Vlaanderen heeft de ambitie om de kinderarmoede tegen 2020 te halveren. Daarom ondersteunt de regering lokale projecten. Om lokale besturen te inspireren over hoe kinderarmoede op lokaal vlak kan worden aangepakt, is er het methodiekenhandboek *Elk kind telt*. In dit handboek staan voorbeelden van concrete projecten, een opsomming van sterktes en zwaktes, en een reeks bruikbare tips om aan de slag te gaan. Gemeentebesturen spelen bij het lokaal sociaal beleid een belangrijke rol in de strijd tegen kinderarmoede. Dit boek kan daarbij helpen.

► Je kan de publicatie downloaden op www4wvg.vlaanderen.be/wvg/armoede/publicaties